

ЗМІСТ ТА ПРИРОДА ПОТРЕБ КОРИСТУВАЧІВ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Викладено авторський підхід до визначення змісту та природи потреб користувачів фінансової інформації. На основі проведеного дослідження встановлено, що основою таких потреб є розуміння процесів формування, оцінювання, застосування та оцінювання результатів застосування фінансової інформації. Охарактеризовано причини зацікавленості користувачів у розумінні наведених процесів. Ідентифіковано споживчу поведінку користувачів фінансової інформації, яка є проявом культури споживання фінансової інформації. Проаналізовано зміст випадкового, базового, цільового, оціночного та функціонального рівнів споживчої поведінки користувачів фінансової інформації. Визначені перспективи подальших досліджень щодо ідентифікації потреб користувачів фінансової інформації.

Ключові слова: фінансова інформація; елементи потреб користувачів фінансової інформації; споживча поведінка користувачів фінансової інформації; рівень споживчої поведінки.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими практичними завданнями. Зміни, що мають місце в економічних відносинах призвели до змін у процесах, пов'язаних з формуванням фінансової інформації. Насамперед, це стосується ідентифікації та визнання об'єктів, що характеризуються через фінансову інформацію, їх оцінювання та розкриття на відповідних носіях.

Урізноманітнення об'єктів, їх якісних характеристик, підвищення питомої ваги операцій, що здійснюються суб'єктом господарювання, та інші аспекти його діяльності призводять до ускладнення процесів рестрації, накопичення та обробки фінансової інформації. У зв'язку з цим виникає потреба удосконалення методичних підходів, використання яких сприятиме реалізації інформаційних потреб користувачів.

У власну чергу, спостерігається урізноманітнення самих потреб користувачів фінансової інформації. Зокрема, все більше уваги суб'єкти економічних відносин приділяють аспектам, пов'язаним безпосередньо з отриманням економічних вигід внаслідок володіння певними ресурсами. Насамперед, це стосується окремих видів активів, що можуть бути протягом короткого часу трансформовані у найліквідніші форми (грошові кошти та їх еквіваленти). Водночас, набуває подальшого поширення використання власниками суб'єктів підприємництва похідних інструментів забезпечення їх прав власності через механізми опціонів, укладання форвардних та ф'ючерських угод на придбання корпоративного капіталу.

У сфері залучення та надання позик банківськими установами та не фінансовими підприємствами існує стабільний попит на адекватне оцінювання активів, що можуть бути передані у заставу, ідентифікацію та вимірювання вигід, пов'язаних з наданням позики і формалізованих у відсотковій ставці за використання боргу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій, на які спирається автор. Аспекти ідентифікації потреб користувачів фінансової інформації стали предметом досліджень, результати яких відображені у наукових публікаціях вітчизняних і зарубіжних науковців та практикуючих фахівців у сферах ведення бухгалтерського обліку, створення фінансової звітності та проведення аудиту. Відповідні питання висвітлені в роботах Р.Адамса [1], А.Аренса, Дж.Лоббека [2], С.В. Бардаша [3], К.В. Безверхого, Т.В. Бочулі [4], В.П. Бондаря [5], М.Р. Лучка [6], К.О. Назарової [7], О.А. Петрик [8], О.Ю. Редька [9] та інших дослідників.

У більшості публікацій наведених та інших авторів, визначається роль аудиту фінансової інформації, що міститься у формах звітності. При цьому, проблеми ідентифікації місії аудиту, його мети і завдань аналізуються в контексті забезпечення можливості надання користувачам прийняттого рівня позитивної впевненості щодо перевіреної інформації.

Упевненість користувачів, на наше переконання, може бути сформульована на підставі їхніх очікувань, тобто розуміння можливості подальшого використання під час прийняття, обґрунтування та реалізації управлінських рішень. В окремих публікаціях робиться акцент на дослідженні змісту таких можливостей.

Зокрема, у звіті «Фінансова та пов'язана з нею інформація для прийняття рішень: удосконалення інформації про управління для підтримки операційної ефективності та пріоритетні завдання», підготовленому підрозділом Національної академії державного управління для Федеральної консультативної ради зі стандартів бухгалтерського обліку, виділені такі характеристики фінансової та пов'язаної з нею інформації, що враховуються для прийняття управлінських рішень:

- дані, в цілому, вважаються вельми точними і конкретизованими;
- своєчасність фінансової інформації, як правило, вважається достатньою для задоволення потреб у прийнятті більшості рішень, хоча існують можливості для поліпшення;
- у той час як необроблені дані вважаються вельми точними, конкретизованими, і достатньо своєчасними, федеральний уряд зазнає труднощів з аналізом цих даних і перетворенням їх для цілей ефективного представлення інформації, що є корисною для прийняття рішень на вищому рівні;
- інформація про ув'язки бюджету, витрати і продуктивність для цілей підтримки ресурсу, прийняття рішення про розподіл є однією з найнеобхідніших для аналізу;
- прогнозна інформація, є бажаною, але, як правило, недоступною;
- вище керівництво вважає, що системи фінансової інформації важко використовувати, не маючи спеціальної підготовки;
- необхідність своєчасного подання конкретизованих даних є найбільш критичним наприкінці фінансового року» [12, с. 10–13].

Як вважають А.Станкович (Aleksandra Stanković), М.Мітріч (Miloš Mitrić) та С.Кнежевич (Snežana Knežević), «Бухгалтерська звітність та інформація мають бути контекстуально підготовленими як основа для прийняття рішень, і їх користувачі є представниками управління і органів, що приймають рішення» [11, с. 662].

Блессінг А. (Anaja Blessing) та Е.Оноджа (Emmanuel E. Onoja) зазначають можливість використання фінансової інформації для цілей суб'єктів, що реалізують інвестиційні проекти. Автори підкреслюють, що «фінансовий звіт містить важливу інформацію для широкого кола інвесторів, які приймають рішення, зокрема ... стосовно безпеки інвестування, а також... можливості забезпечення віддачі від інвестицій у вигляді дивідендів і збільшення вартості та приросту капіталу» [10, с. 13].

Таким чином, у наукових публікаціях розкривається, переважно зміст рішень, що можуть бути сформульовані та обґрунтовані на основі фінансової інформації. При цьому, автори визначають перелік потреб користувачів, виходячи з їх ролі як суб'єктів економічних процесів.

Водночас, на нашу думку, в наукових публікаціях недостатньо охарактеризований зміст інформаційних потреб користувачів фінансової інформації, що не залежить від їхньої діяльності, та його природа, що визначається поведінкою користувачів.

Зважаючи на це, **метою статті** визначається формалізація змісту інформаційних потреб, що ґрунтується на поведінці користувачів фінансової інформації.

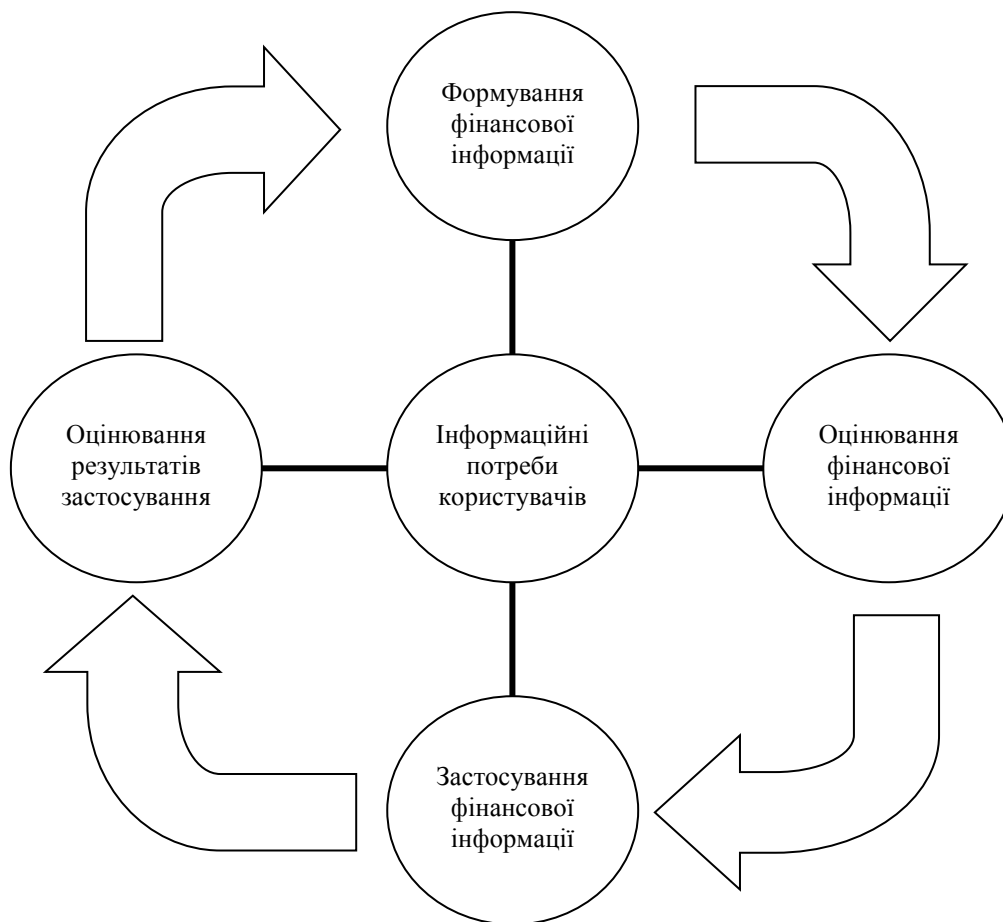
Викладення основного матеріалу. З розвитком економічних відносин в Україні та світі має місце трансформація змісту і форм окремих процесів, змінюється роль їх учасників, уточнюються їх цілі і завдання, зазнають змін способи їх вирішення.

Внаслідок цього, змінюється роль інформаційного забезпечення економічних процесів, що є наслідком змін в інформаційних потребах користувачів інформації, удосконаленням засобів її отримання, обробки та використання, перегляду її якісних та кількісних характеристик, виходячи як із зацікавленості користувачів, так і з модифікації завдань, що можуть бути виконані за результатами її використання.

Зміст інформаційних потреб користувачів фінансової інформації, може бути визначений на основі відповідної моделі, наведеної на рисунку 1.

Характеризуючи зміст інформаційних потреб користувачів фінансової інформації, варто визнати, що вони стосуються не лише конкретних значень визначених показників, але й кожного етапу їх руху з метою подання певної характеристики економічних процесів, починаючи від формування, завершуючи оцінюванням результатів застосування.

Так, на основі інформаційних потреб користувачів, шляхом виконання визначеного набору процедур здійснюється отримання, обробка та формалізація сукупності даних, результатом чого є формування фінансової інформації.

Довідка: розробка автора

Рис.1. Зміст інформаційних потреб користувачів фінансової інформації

Зацікавленість користувача в ознайомленні з процесами формування фінансової інформації, на наш погляд, обумовлюється необхідністю розуміння джерел отримання даних, характеру та змісту процедур їх обробки, визначення та оцінювання впливу зовнішніх та внутрішніх обставин як на процес формування фінансової інформації, так і на його результати.

Отримавши таке розуміння, користувач фінансової інформації матиме змогу оцінити адекватність роботи осіб, відповідальних за створення інформації, сформувати власну оцінку надійності як процесів підготовки інформації, так і їх результатів, виявити та обґрунтувати доцільність та ступінь довіри до відповідних джерел інформації.

Оцінюючи власне фінансову інформацію, користувач визначає можливість її використання для вирішення завдань, основою яких є прийняття та обґрунтування управлінських рішень. Зокрема, користувач матиме можливість з'ясувати, чи відповідає зміст фінансової інформації очікуванням щодо якісних та кількісних характеристик, визначити наявність зв'язків між фінансовими та нефінансовими даними, що плануються до використання, та очікуваними результатами, охарактеризувати обмеження фінансової інформації, що можуть прямо чи опосередковано вплинути на можливість її використання.

Результатами заходів, спрямованих на отримання розуміння змісту фінансової інформації, можуть бути визначені напрямки та способи її використання, рівень довіри до неї, а також – ідентифіковані та оцінені критичні значення відповідних показників, які можуть братися до уваги під час застосування інформації для вирішення певних завдань.

Користувач фінансової інформації також зацікавлений в обґрунтованому виборі способів застосування для вирішення певних завдань. Зокрема, користувачу необхідно отримати розуміння потреби подальшої обробки інформації, способу такої обробки, обмежень, які мають бути враховані під час визначення зазначених аспектів, та зв'язків між окремими даними, які визначатимуть очікуваний результат.

Виходячи з цього, користувач може прийняти рішення, що стосуватиметься змісту, послідовності та тривалості здійснення окремих процедур застосування фінансової інформації. Це дасть можливість

користувачу певним чином формалізувати алгоритм виконання таких процедур, і, як наслідок, оцінити можливість одержання очікуваного результату.

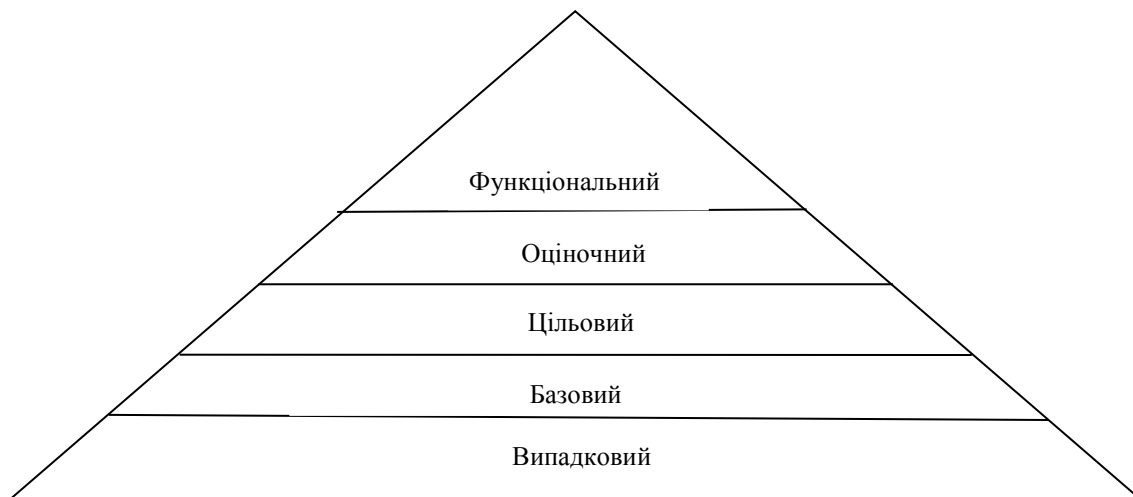
Оцінюючи результати застосування фінансової інформації для вирішення певних завдань, користувач матиме змогу визначити ефективність відповідних заходів, враховуючи співвідношення таких характеристик, як обсяг витрачених ресурсів (матеріальних, праці, фінансових, часу), ступінь досягнення очікуваного результату та стан дотримання відповідного алгоритму застосування інформації для досягнення поставлених цілей.

Зазначене сприятиме, з одного боку, визначенню продуктивності заходів застосування фінансової інформації, з іншого – використанню отриманих результатів під час обґрунтування та реалізації нових управлінських рішень.

Інформаційні потреби користувачів фінансової інформації можуть відрізнятися залежно від завдань, для вирішення яких планується застосування відповідної інформації, а також готовності користувача до сприйняття певного обсягу інформації, що може бути обумовлене його інтересами як суб'єкта економічних відносин, професійною підготовкою, ресурсним забезпеченням, а також – суб'єктивним ставленням, власним розумінням своєї ролі у відносинах з емітентами фінансової інформації та іншими її користувачами.

Враховуючи, що інформація, в тому числі і фінансова, в умовах розвитку економічних відносин набуває ознак товару, а окремі категорії користувачів можуть розглядатися як його споживачі, можна припустити, що сукупність наведених чинників визначає зміст споживчої поведінки користувача фінансової інформації. При цьому, доцільно таку поведінку розглядати як прояв культури споживання фінансової інформації.

Зважаючи на це, нами пропонується визначити рівні споживчої поведінки користувачів фінансової інформації, визначені на рисунку 2.

Довідка: розробка автора

Рис. 2. Рівні споживчої поведінки користувачів фінансової інформації

Випадковий рівень споживчої поведінки користувачів фінансової інформації характеризується наявністю інформаційних потреб нерегулярного, імпульсивного характеру, що обмежуються необхідністю володіння даними щодо значень окремих показників, що можуть бути використані для вирішення обмеженого кола завдань, пов'язаних з прийняттям рішень. При цьому, користувач фінансової інформації не готовий витратити ресурси для отримання будь-якої інформації щодо необхідних характеристик економічних процесів. Обмежений рівень очікувань щодо змісту фінансової інформації може свідчити про низький, переважно рефлексивний, характер культури споживання інформації.

Випадковий рівень споживчої поведінки користувачів фінансової інформації може свідчити про невикористання або неповне використання можливостей інформаційного забезпечення діяльності суб'єктів економічних відносин.

Натомість, базовий рівень споживчої поведінки передбачає зацікавленість користувачів фінансової інформації в отриманні всієї сукупності даних, що характеризують економічні відносини та поведінку їх учасників. При цьому, користувачі інформації готові витратити ресурси лише на отримання мінімально необхідного (часто, визначеного чинним законодавством) обсягу інформації. Проте, незважаючи на

обмежений рівень очікувань користувачів, культура споживання фінансової інформації характеризується необхідністю ідентифікації чітко визначених переліку показників, використання яких є обов'язковим, та їх критичних значень.

Базовий рівень споживчої поведінки користувачів свідчить про використання можливостей фінансової інформації обсягом, що дає загальну уяву про економічні процеси та діяльність їх суб'єктів, проте не передбачає ґрунтового аналізу способів її застосування.

Проте, на цільовому рівні споживчої поведінки користувачі фінансової інформації шляхом співставлення можливостей вирішення завдань через застосування певних видів інформації з її якісними та кількісними характеристиками мають можливість визначити цілі, що можуть бути досягнуті. При цьому, інформаційні потреби таких користувачів передбачають готовність спрямовувати наявні ресурси на ідентифікацію та реалізацію можливостей як самої інформації, так і процедур її обробки. Культура споживання фінансової інформації на цільовому рівні характеризується визнанням необхідності оптимізувати дії користувача, враховуючи як зміст інформації, так і засоби її обробки для вирішення завдань шляхом прийняття та обґрунтування відповідних рішень на її основі.

Більш високий рівень споживчої поведінки користувачів фінансової інформації – оціночний – передбачає їх зацікавленість у визначенні відповідних значень якісних і кількісних характеристик. Таке визначення здійснюється шляхом ідентифікації критеріїв оцінювання, встановлення можливих показників, що дають можливість тлумачити ознаки позитивного чи негативного значення відповідних характеристик, співставлення фактичних значень характеристик з критичними та тлумачення змісту результатів таких співставлень.

Процеси оцінювання фінансової інформації в інтересах користувачів, серед іншого, передбачають не лише присвоєння певних значень її характеристикам, але й визначення змісту і характеру обставин, під впливом яких відповідні характеристики були сформовані. При цьому, на наше переконання, доцільно в якості критеріїв такого оцінювання використовувати як очікування користувачів фінансової інформації щодо змісту її характеристик, так і можливість використання для прийняття та обґрунтування певних рішень.

Зважаючи на це, реалізація оціночного рівня поведінки споживачів фінансової інформації передбачає можливість спрямування ресурсів, необхідних для вибору та застосування інструментарію визначення змісту критеріїв оцінювання, а також – співставлення фактичних характеристик з їх критичними значеннями і тлумачення результатів такого співставлення.

Водночас, для споживчої поведінки користувачів фінансової інформації цільового та оціночного рівнів не є характерним урахування ступеня довіри до процесів її формування.

Зазначена проблема може бути вирішена шляхом спрямування додаткових ресурсів користувачів на отримання упевненості (або гарантії) щодо відповідності фінансової інформації критеріям, які свідчать про можливість прийняття на її основі адекватних рішень. При цьому, фінансова інформація в даному випадку може бути визнана як функція, значення якої залежить від впливу низки суб'єктивних та об'єктивних чинників, пов'язаних з її формуванням.

Відповідна упевненість (гарантія) може бути надана як незалежним (зовнішнім), так і внутрішнім аудитором, робота яких потребує компенсації. Водночас, саме наявність готовності спрямовувати ресурси на отримання такої упевненості (гарантії) свідчить про рівень культури споживання, яка передбачає зацікавленість користувача у використанні інформації з урахуванням довіри до її якісних характеристик, що є можливим на функціональному рівні споживчої поведінки.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Отже, зміст інформаційних потреб користувачів фінансової інформації може бути розкритий через його такі складові: формування фінансової інформації, оцінювання фінансової інформації, застосування фінансової інформації та оцінювання результатів застосування фінансової інформації. Саме розуміння зазначених елементів, є основою інформаційних потреб користувачів, оскільки саме від характеру зазначених процесів залежить можливість використання фінансової інформації, виходячи з інтересів суб'єктів економічної діяльності.

При цьому, ступінь розуміння користувачем запропонованих елементів залежить від його готовності спрямувати ресурси на отримання оціночних характеристик відповідних елементів. Основою такої готовності, на нашу думку, може бути визнаний рівень споживчої поведінки користувачів фінансової інформації, що може змінюватися від випадкового до функціонального.

Запропоновані підходи до ідентифікації змісту інформаційних потреб користувачів фінансової інформації та їх споживчої поведінки дасть змогу оцінити культуру споживання фінансової інформації, від якої залежатиме оцінка очікувань користувачів як від самої інформації, так і від результатів її аудиту, а також – зміст завдань, які можуть бути визначені на етапі прийняття аудитором рішень щодо співпраці з замовником аудиту, та ступінь упевненості, який може бути висловлений аудитором.

Зважаючи на це, перспективними напрямками подальших досліджень можуть стати аспекти оцінювання адекватності розуміння користувачем фінансової інформації можливостей її використання та ролі аудиту у відповідних процесах.

Список використаної літератури:

1. *Адамс Р.* Основы аудита / *Р.Адамс* ; пер. с англ. ; под ред. *Я.В. Соколова*. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1995. – 398 с.
2. *Аренс А.* Аудит / *А.Аренс, Дж.Лоббек* ; пер с англ., гл. редактор серии проф. *Я.В. Соколов*. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 560 с.
3. *Бардаш С.В.* Захист інтересів користувачів фінансової звітності: стан та підходи до гарантування / *С.В. Бардаш* // Науковий вісник НАСОА. – Вип. № 2. – 2013. – С. 20–27.
4. *Безверхий К.В.* Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія / *К.В. Безверхий, Т.В. Бочуля*. – К. : Центр навч. лі-ри», 2014. – 184 с.
5. *Бондар В.П.* Концепція розвитку аудиту в Україні: теорія, методологія, організація : монографія / *В.П. Бондар*. – Житомир : ЖДТУ, 2008. – 456 с.
6. *Лучко М.Р.* Консолідована фінансова звітність: системний підхід до побудови та розвитку : автореф. дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / *Лучко Михайло Романович* ; Держ. вищ. навч. заклад «Київський нац. економічний ун-т ім. В.Гетьмана». – К., 2008. – 29 с.
7. *Назарова К.О.* Аудит: еволюція, потенціал, ефективність : монографія / *К.О. Назарова*. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 464 с.
8. *Петрик О.А.* Стан та перспективи розвитку аудиту в Україні: методологічні та організаційні аспекти : автореф. дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / *Петрик Олена Анатоліївна* ; Київський нац. економічний ун-т. – К., 2004. – 34 с.
9. *Редько О.Ю.* Аудит в Україні. Морфологія : монографія / *О.Ю. Редько*. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. Агентство», 2008. – 493 с.
10. *Blessing A.* The role of financial statements on investment decision making: a case of united bank for Africa PLC (2004–2013) / *A.Blessing, E.E. Onoja* // *European Journal of Business, Economics and Accountancy*. – 2015. – Vol. 3. – № 2. – P. 12–37 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.idpublications.org/wp-content/uploads/2015/02/THE-ROLE-OF-FINANCIAL-STATEMENTS-ON-INVESTMENT-DECISION-MAKING.pdf>.
11. *Stanković A.* Business and financial decisions based on information provided by accounting information systems. / *A.Stanković, M.Mitrić, S.Knežević* // *International virtual conference «Advanced Research in Scientific Areas»*. – December, 3. – 2012. – Vol. 7. – Pp. 660–663 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:aSeUPM0f5fcJ:arsa-conf.com/archive/%3Fvid%3D1%26aid%3D3%26kid%3D60101-401%26q%3Df1+%&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua>.
12. *Financial and Related Information for Decision-Making: Enhancing Management Information to Support Operational Effectiveness and Priority Goals : Enhancing Management Information to Support Operational Effectiveness and Priority Goals / A Report by a Panel of the National Academy Of Public Administration For the Federal Accounting Standards Advisory Board, April 2014* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.napawash.org/images/reports/2014/2014_FinancialAndRelatedInformationForDecisionMakingFASAB.pdf.

References:

1. Adams, R. (1995), *Osnovy audita*, translated by Arinenko, Y.A., Kozlova, A.O., Lebedeva, N.V. and Lukicheva, D.P., Audit, UNITI, Moscow, 398 p.
2. Arens, A.A. and Loebbecke, J.K. (2001), *Audit*, translated by Terekhov, A.A., Finansy i statistica, Moscow, 560 p.
3. Bardash, S.V. (2013), “Zakhyst interesiv korystuvachiv finansovoi zvitnosti: stan ta pidkhody do garantuvannia”, *Naukovyi visnyk NASOA*, Vol. 2, pp. 20–27.
4. Bezverkhyy, K.V. and Bochulia, T.V. (2014), *Informatsiyni kompleks oblikovoi systemy ta zvitnosti v Ukraini*, Tsentru uchbovoi literatury, Kyiv, 184 p.
5. Bondar, V.P. (2008), *Kontseptsia rozvytku auditu v Ukraini: teoriia, metodologiya, organizatsiia*, ZhDTU, Zhytomyr, 456 p.
6. Luchko, M.R. (2008), *Konsolidovana finansova zvitnist': systemnyy pidhid do pobudovy ta rozvytku: Author's abstract*, Derzhavnyy vyshhyj navchal'nyy zaklad "Kyiv's'kyj nacional'nyy ekonomichnyy universytet imeni Vadyma Get'mana”, Kyiv, 29 p.
7. Nazarova, K.O. (2015), *Audit: evolyuciya, potencial, efektyvnist'*, Kyiv's'kyj nacional'nyy torgovo-ekonomichnyy universytet, Kyiv, 464 p.

8. Petryk, O.A. (2004), *Stan ta perspektyvy rozvytku audytu v Ukraini: metodologichni ta organizacijni aspekty: Author's abstract*, Kyi'vs'kyj nacional'nyj ekonomichnyj universytet, Kyiv, 34 p.
9. Red'ko, O.Y. (2008) *Audyt v Ukraini. Morfologija*, DP "Inform.-analit. agentstvo", Kyiv, 493 p.
10. Blessing, A. and Onoja, E.E. (2015), "The role of financial statements on investment decision making: a case of united bank for Africa PLC (2004-2013)", *European Journal of Business, Economics and Accountancy*, Vol. 3, No. 2, pp. 12–37, available at: www.idpublications.org/wp-content/uploads/2015/02/THE-ROLE-OF-FINANCIAL-STATEMENTS-ON-INVESTMENT-DECISION-MAKING.pdf (accessed 25 June 2016).
11. Stanković, A., Mitrić, M. and Knežević, S. (2012), "Business and financial decisions based on information provided by accounting information systems", *Proceedings of the International virtual conference Advanced Research in Scientific Areas*, Vol. 7. pp. 660–663, available at: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:aSeUPM0f5fcJ:arsa-conf.com/archive/%3Fvid%3D1%26aid%3D3%26kid%3D60101-401%26q%3Df1+%&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua> (accessed 25 June 2016).
12. A Panel of the National Academy Of Public Administration For the Federal Accounting Standards Advisory Board (2014), "Financial and Related Information for Decision-Making: Enhancing Management Information to Support Operational Effectiveness and Priority Goals: Enhancing Management Information to Support Operational Effectiveness and Priority Goals", available at: www.napawash.org/images/reports/2014/2014_FinancialAndRelatedInformationForDecisionMakingFASAB.pdf (accessed 25 June 2016).

ШЕРСТЮК Олександр Леонідович – кандидат економічних наук, доцент, докторант кафедри фінансового аудиту Київського національного торговельно-економічного університету.

Наукові інтереси:

– аудит фінансової інформації, виконання завдань з надання упевненості.

E-mail: osherstiuk@gmail.com.

Стаття надійшла до редакції 20.07.2016.